

DOI: <https://doi.org/10.31318/2786-8877.8.2025.355548>

УДК 78.03:061.2(477.83)НСКУ(045)

ЛІТЕПЛО Т. І.

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка; аспірантка кафедри історії музики; науковий керівник — З. М. Ластовецька-Соланська, кандидат мистецтвознавства, доцент, професор, завідувач кафедри (Львів, Україна).

Liteplo, Tetiana. Mykola Lysenko Lviv National Music Academy; Postgraduate student at the Department of Music History; Academic advisor — Zoryana Lastovetska-Solanska, Candidate of Art Studies (PhD), Associate Professor, Professor, Head of the Department (Lviv, Ukraine).

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-7641-7435>

tanyapavliv321@gmail.com

РОЛЬ ДРОГОБИЦЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ СПІЛКИ КОМПОЗИТОРІВ УКРАЇНИ В АКТИВІЗАЦІЇ МУЗИЧНОГО РУХУ РЕГІОНУ

THE ROLE OF THE DROGOBYCH ORGANIZATION OF THE NATIONAL UNION OF COMPOSERS OF UKRAINE IN THE ACTIVATION OF THE MUSICAL MOVEMENT IN THE REGION

Важливу роль у культурно-мистецькому житті народу відіграють творчі спілки, які здійснюють значний внесок у становлення й розвиток українського музичного мистецтва. Одна з найвпливовіших серед них — Національна спілка композиторів України (НСКУ) — творча громадська організація професійних композиторів і музикознавців (понад 450 членів), яка має 12 регіональних організацій та осередків: Волинський, Запорізький, Миколаївський, Полтавський осередки; Дніпровську, Дрогобицьку, Закарпатську, Івано-

Франківську, Київську, Львівську, Одеську й Харківську організації. З 2014 р. у зв'язку з тимчасовою окупацією окремих районів України діяльність Донецької, Кримської та Луганської організацій призупинено.

До когорта наймолодших членів НСКУ належить Дрогобицька організація (до 2005 р. — осередок), яка розпочала діяльність 1996 року, а офіційно була зареєстрована у жовтні 1997 р. Показово, що й донині вона залишається одиницею такого штибу, створеного не в обласному центрі. Зауважимо, що в низці обласних центрів України — Тернополі, Чернівцях, Вінниці, Житомирі — на сьогодні ще немає осередків НСКУ.

У цьому контексті варто пояснити, чому саме Дрогобищина здобула право заснувати організацію НСКУ. Регіон є одним з важливих осередків Галичини й вирізняється давніми культурно-мистецькими традиціями. Поблизу Дрогобича (с. Нагуєвичі) народився і розпочав свої поетичні проби геніальний Іван Франко. У навчальних закладах краю працювали видатні постаті — композитор Остап Нижанківський, оперний співак Модест Менцинський, театральний діяч Йосип Стадник, хоровий диригент, педагог, організатор мистецького життя о. Северин Сапрун. У місті неодноразово виступали й читали лекції Станіслав Людкевич, Василь Барвінський, Нестор Нижанківський, Борис Кудрик, Роман Савицький та інші, інспектуючи філію Вищого музичного інституту імені М. В. Лисенка. Регіон характеризується високим рівнем фахової музичної освіти, що пов'язано з діяльністю Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, факультетом початкової та мистецької освіти (раніше — Інститут музичного мистецтва) і Дрогобицького музичного фахового коледжу імені Василя Барвінського.

Появі Дрогобицького осередку НСКУ завдячує Володимир Грабовському — музикознавцеві, викладачу музично-теоретичних дисциплін Дрогобицького фахового музичного коледжу імені Василя Барвінського, члену науково-культурологічного товариства «Бойківщина». Протягом

1970–1980-х років митець часто відвідував Київ і брав участь у засіданнях НСКУ, що й спонукало його до організації творчих вечорів українських композиторів для дрогобицької публіки. Зокрема, за його ініціативи відбувся перший в Україні сольний концерт Леоніда Грабовського (Дрогобич, 1979), Богдани Фільц (1982, 1992), Миколи Колесси (1988); сольний концерт до 100-річчя від дня народження Бориса Лятошинського (1995). В. Грабовський був також співорганізатором фестивалю «Музика української діаспори» (1992), на якому виступали знані митці — Мирослав Скорик, Мар'ян Кузан, Марія Загайкевич та представники родини Нижанківських. У 1993 році за рекомендаціями видатних вітчизняних музикознавців Марії Білинської та Володимира Гошовського, Володимир Грабовський став першим дрогобичанином, який вступив до Національної спілки композиторів України.

Як і інші регіональні осередки, Дрогобицька організація об'єднує композиторів, музикознавців та етномузикологів. Серед перших її членів — композитори Микола Ластовецький, Олександр Опанасюк та Людвіг Тур'яб, фольклорист Ярослав Бодак (1996–1997). Згодом до них приєдналися: музикознавиця Марія Ярको (1998), композитор і музикознавець Роман Сов'як (1999), музикознавець Людомир Філоненко (2000), фольклорист Петро Зборовський (2002), знавець давньої музики Юрій Медведик (2002), піаністки Людмила Садова й Олександра Німилович (2005). Серед прийнятих членів останніх років — композитори Роман Паньків, Анна Школьнікова, Роман Никифорів, Олег Підківка, Богдан Шкільник.

Олександра Німилович, секретар Дрогобицької організації, зазначає:

Ураховуючи те, що не кожне обласне місто може пишатися таким спілчаним ядром, для Дрогобича це був напрочуд вдалий та сміливий крок... [Німилович, 2013, с. 132].

Протягом майже 30 років діяльності Дрогобицька організація НСКУ демонструє вагомі творчі здобутки, серед яких — фестивалі, мистецькі акції, авторські та ювілейні концерти; творчі зустрічі з провідними композиторами України; участь членів спілки на Міжнародних та Всеукраїнських наукових конференціях, у фестивалях давньої та сучасної музики, а також підготовка до друку нотних і наукових видань.

У місті Юрія Котермака проведено 12 фестивалів української музики «Струни душі нашої» [Грабовський, 1997, с. 64], мета яких — популяризувати твори вітчизняних композиторів. Програми фестивалю охоплювали численні мистецькі події: концерти духовної, камерної, хорової, фортепіанної, сучасної музики; літературно-мистецький конкурс «Малі бойки» (1996); презентації книг і нотних видань; вечори пам'яті Якова Сорокера (1997), Миколи Копніна (1998), Володимира Баб'яка (2008), Романа Сов'яка (2008); концерт польської музики пам'яті Ф. Шопена (1999), а також Четверту міжнародну наукову конференцію «Musica Galiciana» (1998) за участю науковців Львова, Києва, Кракова, Варшави, Ряшева, Дрогобича, Тернополя, Івано-Франківська та ін.

Особливо яскраво у програмах фестивалів представлено творчий доробок українських композиторів. Поряд із відомими виконавцями — Олександром Козаренком, Лідією Шутко, Йозефом Єрмінем, Ярославом Матюхою та іншими — у концертах брали участь і місцеві музиканти: піаністи, співаки, диригенти й концертмейстери Дрогобицького музичного училища та музично-педагогічного факультету Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Під час V фестивалю (1999) відбувся Перший вокальний конкурс, присвячений 90-річчю від дня народження Анатолія Кос-Анатольського. У конкурсі взяли участь 30 молодих співаків. Журі очолив народний артист України, професор Володимир Ігнатенко (Львів).

За ініціативи Дрогобицької організації НСКУ, на Дрогобиччині проводилися музично-просвітницькі акції, авторські

концерти й творчі зустрічі з видатними представниками української діаспори: композиторами Ігорем Соневицьким (2001, 2002), Леонідом Грабовським (2009), який нині проживає у США, Анджеєм Нікодимовичем (2010) із Польщі; музикознавцем із США Романом Савицьким-молодшим (2000, 2003), співаком Йосипом Гошуляком із Канади (2002).

Ще один напрям діяльності членів Дрогобицької організації НСКУ — музикознавство [див.: Павлів, 2018б, с. 97]. Музиканти демонструють широке коло наукових зацікавлень: від історії української музики XVII–XVIII століть (Юрій Медведик), фольклору (Ярослав Бодак, Петро Зборовський), музичної освіти й методики викладання музичних дисциплін (Володимир Грабовський, Олександра Німилович, Людмила Садова, Людомир Філоненко, Марія Ярکو, Микола Ластовецький) до всебічного висвітлення актуальних питань музично-концертного життя Дрогобиччини (Л. Філоненко, А. Школьнікова), аналізу творчого доробку українських і зарубіжних композиторів минулого та сучасності (В. Грабовський, О. Німилович, М. Ластовецький, М. Ярکو, Л. Філоненко, А. Школьнікова).

Члени цієї організації популяризують українську музичну культуру минулого і сучасності, активно працюють і у сфері нотовидавництва [докладніше див.: Павлів, 2019, с. 170]. Завдяки їм опубліковано чимало партитур, серед яких твори композиторів із різних регіонів України (Дениса Січинського, Остапа Бобикевича, Ярослава Барнича, Василя Барвінського, Романа Сов'яка, Олександра Опанасюка, Богдани Фільц, Миколи Ластовецького, Анни Школьнікової). Є також і перші видання.

Отже, Дрогобицька організація НСКУ вирізняється високим рівнем творчих здобутків, унікальною позицією серед інших регіональних осередків і значним внеском у розвиток національного музичного мистецтва України на різних етапах його розвитку.

Список використаної літератури

1. Грабовський В. С. Відбувся фестиваль української музики «Струни душі нашої». *ArtLine*. 1997. Ч. 9. С. 64.

2. Німилович О. М. Дрогобицька організація Національної спілки композиторів України: історія в особистостях. *Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*. Вип. 86 : *Історія в особистостях*. Київ, 2013. С. 128–139.

3. Павлів Т. І. Віхи діяльності Дрогобицької організації Національної спілки композиторів України. *Музикознавчий універсум молодих* : зб. матеріалів міжнар. наук. форуму (Львів, 27 лютого — 2 березня 2018 р.) / Львівська нац. муз. акад. ім. М. В. Лисенка. Львів, 2018а. С. 100–101.

4. Павлів Т. І. Музикознавчий доробок членів Дрогобицької організації НСКУ. *Мистецька культура: історія, теорія, методологія* : тези доповідей VI всеукр. наук. конф. / Ін-т досліджень бібл. мистецьких ресурсів Львівської нац. наук. б-ки України ім. В. Стефаника. Львів, 2018б. С. 97–98.

5. Павлів Т. І. Нотовидавнича діяльність Дрогобицької організації Національної спілки композиторів України. *Видавничий рух в Україні: середовища, артефакти* : доповіді та повідомлення міжнар. наук. конф. (Львів, 24–25 жовтня 2019 р.) / Львівська нац. наук. б-ка України ім. В. Стефаника. Львів, 2019. С. 170–171.